Edini slovenski list v državi Wisconsin

Posvečen kulturnemu in gospodarskemu napredku Jugoslovenov v Ameriki.

Neodvisen tednik. — Izhaja vsak četrtek.

Uredništvo in uprava:
630 West National Avenue
Telefon: Mitchell 4373

JUGOSLOVENSKI OBZOR

The Only Jugoslav Newspaper in State of Wisconsin

Jugoslav Population in State: Over 40,000.

An independent paper. — Issued every Thursday.

Office of Publication:
630 West National Avenue
Telephone: MItchell 4373

OFFICIAL ORGAN OF SOUTH SLAVIC BENEVOLENT UNION "SLOGA" AND "ALLIANCE LILY OF WISCONSIN", MILWAUKEE, WISCONSIN

Entered as second-class matter January 21, 1926 ot the post office of Milwaukee, Wisconsin, under the Act of March 3, 1879

ŠT. — NO. 405. MILWAUKEE — WEST ALLIS, WIS., OCTOBER 8. OKTOBRA 1936. LETO VIII. — VOL. VIII. — ESTABLISHED 1913.

Iz rodnih krajev

* **Ne pošiljajte v pismih denarja v domovino!** Iz Ljubljane poračajo: Poštna direkcija je imela pred kratkim opravka z afero o veliki tatvini denarnih pisem, ki pa je bila izvršena, kakor so pokazali izsledki preiskave, izven njenega področja, nekje med Ljubljano in Splitom. Vse poštne pošiljke, ki prihajajo v jugoslov. državo od onkraj oceana, gredo čez mejo pri Rakeku; v Ljubljani pa se vsa pošta sortira in odpošilja v smeri, v katere je namenjena. Tako je tudi pred kratkim prispela v Ljubljano večja pošiljatev iz Severne Amerike, Avstralije in Nove Zelandije, naslovljena na pošto Metkovič v Dalmaciji. Na ambulančni pošti v Ljubljani so pisma zbrali v vrečo, ki so jo s prihodnjim vlakom odposlali v Zagreb, tu pa je morala spet počakati do prihoda splitskega vlaka. V Splitu je vreča ležala nekaj delj kot uro, nato pa so jo z avtobusom odposlali v Metkovič, kjer so jo takoj po prihodu odprli in ugotovili, da je iz vreče izginilo 60 priporočenih pisem iz prekooceanskih dežel, namenjenih na najrazličnejše naslove po Hercegovini. Ko je upravnik pošte v Metkoviču opazil tatvino, je zadevo takoj prijavil policiji in svoji nadrejeni oblasti, direkciji pošte in telegrafa v Splitu. Na to prijavo sta bila takoj pretirana šofer in lastnik avtobusa, ki vozi pošto od Splita do Metkoviča, a oba sta bila kmalu izpuščena, ker sta izpričala svojo nedolžnost. Preiskava, ki sta jo pokrenili policija in poštna direkcija v Splitu, je dognala, da je bila tatvina izvršena na izredno rafiniran način. Vrečica je bila zaprta z običajno plombo, v kateri sta bila uklenjena oba konca vrvice, ki zavezuje vrečo. Enega teh dveh koncev se je tatu posrečilo prav previdno izvleči iz svinca, nakar je iz vreče pobral priporočena pisma, potem pa vrvico spet spravil nazaj v plombo in luknjico na prav strokovnjaški način spretno zadelal. Po izjavah strokovnjakov, je tat rabil za to delo najmanj dve do tri ure časa, in znamenja kažejo, da se je to moralo zgoditi med vožno v vlaku, bodisi med Ljubljano in Zagrebom, ali, kar je še bolj verjetno, med Zagrebom in Splitom, ki predstavlja še enkrat daljšo progo in nudi torej več prilike za takšne nepoštene poizkuse. Poštna direkcija v Ljubljani je preiskavo izvršila z izredno strogostjo in je ugotovila, da ljubljansko ambulantno pošto, ki je inkriminirano pošiljko prevzela in oddala, ne zadene prav nobena krivda. Po mednarodnem dogovoru mora država, na katere ozemlju se priporočeno pismo izgubi, plačati pošiljatelju 50 švicarskih frankov v zlatu za odškodnino. Razen izseljencev in njihovih svojcev, ki so bili okradeni za težko pričakovane prispevke, je torej s temi tatvinami oškodovana tudi jugoslovanska država za okrog 50,000 Din.

* **Clevelandski slovenski radio program se je slišal v domovini.** Starokrajski listi pišejo: V nedeljo (6. sept.) ob 19. (ob 7. zv.) so prenašale jugoslovenske postaje v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu zanimiv program, kakršnega malokdaj slišimo v našem radiu. Preko ameriške kratkovalne postaje Schenectady pri New Yorku so namreč prenašale slavnostno odkritje spomenika jugoslovenskemu pesniku in vladarju Petru Petroviću Njegošu. Oddaja se je pri nas še dokaj dobro čula. Na proslavi je bilo izmenjanih mnogo pozdravov med narodnimi društvi stare in nove domovine, slišali smo mnogo z domovinsko ljubeznijo prežetih govorov in ameriški pevski zbori in godbe tamkajšnjih društev so zaigrali in zapeli več naših narodnih pesmi.

* **Popravila ceste Trbovlje—Savinjska dolina** se bližajo koncu. Ko bo to delo izvršeno, bo cesta izročena prometu. Gradbeno vodstvo sicer že zdaj pušča na cesto ležja vozila in osebne avtomobile, toda vožnja s tovornimi vozili zaenkrat še ni dovoljena. Na tej cesti bodo lahko vozili najtežji avtomobili, tako tovorni kakor omni busi, ker je cesta povsod dovolj razširjena in je vzpon povsod zmanjšan. Dodelana cesta bo velikega gospodarskega in tujskoprometnega pomena tako za Zasavje kakor za Savinjsko dolino, prav posebno pa še, ko bo zgrajena nova cesta Trbovlje — Zagorje preko Slačnika.

* **Roparski napad.** Ko je te dni nekega večera rodbina Josipa Štiglica, po domače Božežnika, pri Sv. Florjanu nad Gornjim gradom večerjala, sta planila v hišo dva okrinkana moža. Eden je bil zelo visoke, drugi pa srednje postave. Prvi napadalec je v stro dvakrat ustrelil proti omari in zavpil: "Denar sem, ali pa vse postrelim!" V prihodnjem trenotku sta roparja že zvezala gospodarja in ga porinila skozi sobna vrata. Eden roparjev je ustrelil proti vratom, strel pa k sreči ni zadel gospodarja, ki je zvezan slonel ob vratih. Ko se je družina otresla prvega strahu, je Štiglicev stric skočil v sosedno sobo po sekiro. Roparja sta to opazila in naglo zapustila hišo. Domnevajo, da je bil eden izmed napadalcev van Bezovšek, ki je osumljen vlomov in roparskih napadov in se že nekaj časa klati okrog Gornjega grada. Orožniki ga marljivo zasledujejo, prebivalstvo pa je v velikem strahu pred nevarnim zločincem.

* **Slovenski Američan v domovini svojih staršev.** Ob koncu avgusta se je vrnil iz Slovenije nazaj v Ameriko newyorški župnik Edvard Gabrenja. Februarja letos je prišel v Slovenijo, da se izpopolni v materinskem slovenskem jeziku. G. Gabrenja je v Ameriki rojen Slovenec. Ves čas bivanja v naši domovini se je držal v samostanu v Kamniku. Pred dvema mesecema se je moral podvreči operaciji. Po okrevanju si je ogledal Slovenijo, predvsem Gorenjsko, pa tudi Gornjo Savinjsko dolino, Maribor, Sv. Trojico v Slov. goricah, Brežice, Rajhenburg in druge kraje.

* **Zlata maša v Framu.** Dne 31. avgusta se je v Fram, svojo rojstno vas, pripeljal darovat zlato mašo kanonik Jernej Frangež od Sv. Marjete ob Pesnici.

* **Po 22. letih v domovino.** V Maribor sta prispela 41letni Ivan Glaboski z ženo in tremi otroki in 42-letni Ivan Vidovič, ki je tudi privedel s seboj ženo in dva otroka. Oba sta bila l. 1914 na ruskem bojišču ujeta in sta preživela 22 let v Sibiriji, kjer sta se poročila. Glaboskega so z družino odpravili v Prosenik v savski banovini, Vidoviča pa v Zabukovje v drinski banovini, kamor sta pristojna.

VOLILCI, REGISTRIRAJTE SE!

Nedavno je Demokratični narodni volilni odbor pripravil pregled volilnih kvalifikacij in zlasti povdaril potrebo registracije.

Ker je ravno sedaj čas, ko se registracije vršijo v večini držav, je na mestu, da se sedaj zopet pozivljajo vsi državljani, naj ne zamudijo registracije.

Le volilec, ki je bil registriran, sme iti na volišče dne 3. novembra. Kdor zamudi registracijo, ostane volilnega dne brez glasu. Zato je tako važno poudarjati zopet in zopet potrebo registracije. Imeti volilno pravico in izgubiti to pravico radi zanemarjenja registracije, je dejanski pregrešek proti državljanski dolžnosti, da se ne dajo odpustiti — zlasti ob tako usodepolnih volitvah, kot so letošnje volitve.

Svrha registracije je, da državljan pokaže, da-li ima volilno pravico. V glavnem mora dokazati, da je ameriški državljan, da stanuje gotovo dobo v dotični državi, County, oziroma volilnem okraju in (v nekaterih državah) da je pismen. (To zadnje velja zlasti za one, ki prvič volijo.) Na to je njegovo ime vpisano v knjigo volilcev in volilnega dne, ko pride na volišče in ga volilna komisija vpraša za njegovo ime, se odpre stran volilne knjige, kjer je njegovo ime zapisano (registrirano), in se mu dovoli, da odda svoj glas.

Ker so državni zakoni, ki določajo volilne kvalifikacije, niso predpisi enaki v vseh državah. V splošnem pa se lahko reče, da **vse** države predpisujejo registracijo razun držav Arkansas, Vermont in California. V nekaterih državah je registracija predpisana le v mestih prvega in drugega reda; v državi Kentucky le v mestih prvega, drugega, tretjega in četrtega reda. Minnesota, Missouri in Texas predpisujejo registracijo le v mestih čez 10,000 prebivalcev; Nebraska: v mestih čez 7,000 prebivalcev, North Dakota: v mestih čez 1,500; Wisconsin: v mestih čez 5,000 prebivalcev.

Kdaj in kje se vrši registracija? Vsak državljan naj ravno te dni pazi na vesti v lokalnih časopisih, ki naznanjajo, kateri dnevi so določeni za registracijo v dotičnem kraju. Mesto registracije je prav lahko izvedeti, ker se bržkone nahaja par korakov daleč od volilčevega bivališča; za udobnost volilcev je preskrbljeno za registracijske urade v vsaki soseščini. Ti uradi so odprti od ranih jutranjih ur do pozno v noč, tako da je dana prilika vsakomur brez ozira na to, kje, kedaj in kako dolgo naj dela.

Važno je zlasti za one nove državljane, ki prvič izvršijo svojo volilno pravico, kakor tudi za one, ki prvič volijo v dotičnem volilnem okraju, da prinesejo s seboj svoj državljanski papir.

Da more državljan voliti, mora biti nastanjen neko gotovo dobo v tej sami državi, County oziroma volilnem okraju. V tem pogledu so predpisi precej različni v posameznih državah. Volilec, ki se je pred kratkim preselil v svoj volilni okraj, more najlažje izvedeti, da-li je kvalificiran, ako se poda za informacijo na lokalni Demokratični odbor. Na vsak način naj nihče ne opusti registracijo, ako je v dvomu, kajti v skrajnem slučaju bo registracijski urad sam ugotovil, da-li je dotičnik kvalificiran.

Zapomnite si, da je registracija predpogoj volitve.

*

Niso za Landona, marveč so proti Rooseveltu.

Sedanja volilna kampanja je posebne vrste v tem, da, kandidat Republikanske stranke igra takorekoč negativno vlogo. Ne gre za to, da-li je kdo za Roosevelta in njegovo politiko ali pa za Landona in njegov politični program. Gre le za to, da-li je kdo za Roosevelta ali proti Rooseveltu. Kandidat Republikanske stranke je nekaka postranska figura, za katerega propaganda skuša sicer ustvariti neko navdušenje, ki ga ni nikjer, ki pa le predstavlja negacijo — gonjo proti Rooseveltu. Z drugimi besedami, vodilni elementi v Republikanski propagandi niso za Landona radi Landona, ampak samo za to, ker so proti Rooseveltu.

General Hugh S. Johnson, znani upravitelj NRA, ki ima mnogo znancev in prijateljev med merodajnmi bizniškimi krogi, in zato ve, o čem govori, piše med drugim v svoji koloni v Scripps-Howardovih časopisih:

"Skoraj vsi voditelji industrije in finance so za Landona. Ali kadarkoli govorim med štirimi očmi s starimi prijatelji, ki jih imam med njimi, mi prav zaupno brez niti ene izjeme priznavajo, da so razočarani nad svojim političnim zastavonošom, češ, da toliko kot kandidat kolikor kot materijal za največjo eksekutivno službo na svetu, se je izkazal popolnoma neprimernim . . .

"Brez izjeme si želijo, da bi bili Republikanci izbrali nekaj boljšega . . . Nihče ne ugovarja njegovemu značaju, pač pa — njegovi sposobnosti . . .

"Zakaj torej ta gospoda ostane aktivna, lojalna in celo nadepolna? Zakaj se toliko poteguje za Landona? Dasi mojim prijateljem ni marsikaj všeč glede Landona, še manj všeč jim je iz njihovega stališča zopetna izvolitev Roosevelta. Tolažijo se z mislijo, da se "Landon da voditi" in pri tem so prepričani, da so oni tisti, ki ga bodo vodili.

"Razlog vsega tega je strah pred Rooseveltom. Česa se bojijo? Regimentacije? Vmešavanja v ameriški način življenja? Nove depresije? Nezmisel. To so limanice za politične kaline.

"Niti se ne upajo govoriti z menoj o regimentaciji ali pa o dozdevnih nevarnostih pretečih našim institucijam, ker se prav dobro zavedajo, da oni in jaz znamo, kaj je resnica za vsem tem.

"Kaj je torej odgovor? Bojijo se, da jim bo Roosevelt odjemal več profita in jih oviral, da napravijo več denarja, kot bi ga napravili pod Landonom. To je razlog številka 1.

"Razlog številka 2 pa je, da se bojijo, da je Rooseveltova vlada v odnošajih med delavci in delodajalci preveč naklonjena delavstvu . . ."

— Podali smo na kratko tu izvajanja gen. Johnsona, ker izborno ilustrirajo, zakaj je velebiznes proti Rooseveltu. Ti razlogi so fundamentalni. Vse drugo, kar Republikanska propaganda navaja, je — v drastičnih besedah gen. Johnsona — le politična krma za "suckers".

Nar. Dem. Odbor.

Kako se gibljemo pri "Liliji"?

V splošnem je vse nekam tiho in mirno v naselbini. Vsak ima svoje misli, svoje skrbi, svoje probleme. Za kakšno veliko pomembno skupnost šele prav počasi dozorevamo. Zato se pa tem bolj tu in tam posamezno oglašamo od raznih društev, ki nas sorodno vežejo in na katera po pravici lahko kažemo, da so uspeh dolgoletnega dela in žrtev.

Da ne uidem drugam, se vrnem nazaj k naslovu. "Kako se gibljemo pri "Liliji"? Tri redne seje so še pred nami letos in zopet bo zaključek enega leta. Ravno tako bo s tem tudi zaključek sedanje kampanje, katera se nam je zdela še pred malo časa — cela večnost. Beži čas, beži naglo naprej. Niti ne zavedamo se naše starosti. Glejmo — v mislih, očeh in besedah marsikoga v naselbini je "Lilija" mlada, nova organizacija, vendar bo 14. aprila 1937 minulo že 25 let, odkar so ji nekateri energični in dela željni fantje iztesali zibelko. Potem so dolgo vrsto let v omejenem delokrogu skromno, a z ljubeznijo in skrbjo delali naprej za svojo organizacijo, da je šla od stopinje do stopinje vedno navzgor.

Danes nudi "Lilija" take ugodnosti, tako podporo in tako protekcijo, za otroke in odrasle, da se ni treba nikomur bati, ali celo sramovati postati član te naše organizacije. Vsi, ki so člani in članice pa so tudi upravičeno lahko veseli in zadovoljni, da so včlanjeni pri tako dobri organizaciji.

Še popolnejše veselje in zadovoljstvo bo vladalo pri "Liliji" tedaj, če bomo v tej tekoči kampanji, pred pragom naše 25-letnice, prav vsi do zadnjega nekoliko doprinesli za pomnožitev članstva. Ne smemo biti zadovoljni s tem, kar smo dosegli do sedaj, posebno ne zato, ker smo pri naši Zvezi in društvu šele odprli vrata zavarovanju, katerega nam na mnogo dražji podlagi ponujajo razne inšurenc družbe, s katerimi nimamo prav nič skupnega. To zavarovanje je 20-Year Endowment" in plačevanje do 60 let starosti. Vse premalo se zavedamo tega, dasi smo zadnje čase sprejeli nekaj članov in članic v ta razred.

Dvakrat se je letos članstvo "Lilije" že izkazalo tako sijajno s svojo kooperacijo in razumevanjem, da je uspeh nadkrilil vse prejšnje, to je ob priliki domače zabave in piknika. Izkažimo to lepo in koristno lastnost še enkrat, namreč zdaj ob zaključnem pridobivanju novega članstva. Lep del članstva je to že storil, drugim kličem: pridružite se jim. In ne pozabite pri tem na novo vrsto zavarovanja.

Po zadnjem poročilu smo v kampanji napredovali v odraslem oddelku za 1,300, v otroškem pa za 125 točk. Delavni so bili to pot sledeči: Frances Selich 400 novih točk, John Tisel 300, Mike Papesh 200, Jos. Matoh 200, Valentin Medle 150, Joe Evanich 50 in Mary Matoh 125.

V zadnjem poročilu vidimo pri John Skušeku napako. Glasiti bi se moralo da ima **150** točk in ne 450. To s tem popravljamo. Tabela kontestantov pa sedaj stoji sledeče:

Ime predlagatelja	Točk
Frances Selich	1,100
John Tisel	900
Jakob Gline	600
Mary Skušek	550
Joe Matoh	550
Mike Papesh	500
Mary Kračnik	450
Josephine Pucel	450
Fany Medle	400
Valentine Medle	400
Anton Jerman	250
Anton Vidmar	200
Anton Sebanec	200
Rozie Može	200
Joe Bužga	150
John Selich	150
Frank Kokalj	150
Tillie Kodrich	150
John Skušek	150
Frances Stibler	100
Jakob Stariha	100
Joe Evanich	100
Math Schimenz Jr.	50
Mary Bužga	50
Skupaj	7,900
Otroški oddelek.	
Mary Matoh	950
Jos. Matoh	400
Mike Geiser	150
Anton Jerman	100
Frank Pogorelec	100
Mary Skušek	50
Frank Veranich	25
Frank Britz	25
John Radovičevič	25
Skupaj	1,825

Prihodnja seja se vrši 16. oktobra. Iz več ozirov bo seja važna. Poročani bodo tričetrtletni računi, volili se bodo delegatje za prihodnjo konvencijo in gotovo bo zopet večje število novih članov sprejetih. Poročane bodo tudi druge važne stvari, o katerih je potrebno, da so poučeni vsi člani in članice. Udeležite se torej te seje v velikem številu.

Opozarja se tudi članstvo, da pregleda svoje uplačilne knjižice in se prepriča, če je asesment plačan "up-to-date". Potrebno je to, ker nihče ne ve, kdaj ga obišče nesreča ali bolezen, da bo potem tudi upravičen do podpore. Ravno tako je potrebno, da so vsi tisti, ki bodo izvoljeni delegatom dobro stoječi člani in članice.

Sobratski pozdrav, za društvo in Zvezo "Lilija",

Joe Matoh, tajnik.

Po naših naselbinah

— Iz Aurore, Minn., se poroča, da se je na avtomobilski vožnji ponesrečil dobro poznani rojak iz Aurore, John C. Virant. Virant se je nahajal na potu proti domu iz Clevelanda, kjer je bil delegat na 15. konvenciji JSKJ. Z njim v avtomobilu je bila njegova soproga, njen brat Louis Kovach in mati Ana Kovach. Avto je v bližini Rice Lake, Wis., zdrsnil s ceste in se večkrat prekucnil. Louis Kovach je dve uri po nesreči poškodbam podlegel, ostali trije potniki se pa zdravijo v bolnišnici v Rice Lake. Mr. Virant je bil zlasti težko poškodovan na glavi in je njegov položaj jako kritičen.

— 40-letnico zakonskega življenja sta praznovala te dni v Jolietu Mr. in Mrs. Mihael Hočevar. Istotam sta praznovala srebrno poroko Math in Barbara Vranešič.

— Dobro uspel piknik so zaključila eno zadnjih nedelj v New Yorku skupna slovenska in hrvatska društva. Iz poročil je razvidno, da je bilo nad 2000 udeležencev, stočili so nad 80 sodov piva, spekli 60 jancev in prodali več sto funtov klobas. Dobiček bo enakomerno razdeljen med vse društva, ki so priredila piknik.

— V Chicagu, Ill., je Mrs. Carolina Pičman zadela na tako imenovani "bank night" v bližnjem gledališču svoto $700. To je že druga Slovenka, ki jo je v Chicagu zadela ta sreča.

— V okrajih Rocky Mountains v državi Colorado je že nastala zima. Po nekaterih mestih države Wyoming je zapadel sneg do 10 palcev visoko. Toplomer je tekom enega dneva padel od 82 stopinj na 27. Kar je bilo na poljih še sadežev, je zmrznilo. Ponekod so bili snežni zameti tako silni, da je bil ustavljen ves promet. Mnogo avtomobilov je obtičalo v snežnih zametih. V Rock Springs, Wyo., kjer je velika slovenska naselbina, je prevladoval enega zadnjih dni blizard, ki je povzročil veliko škodo. Tudi ostali deli Colorada so trpeli pod snežnimi zameti.

— V Universalu, Ind., je umrl Abraham Biskipivič, star 50 let in doma od Siska na Hrvatskem. V Ameriki ne zapušča nobenih sorodnikov, pač pa brata in sestro v starem kraju.

— V Leadville, Colo., je po dvadnevni bolezni pljučnici umrl rojak Anton Miklič, star 47 let. Zapušča očeta in hčer.

— V Forest City, Pa., bivajoča Fannie Gerstel je prejela žalostno vest, da je v Medvedjeku pri Št. Vidu pri Zatični umrl njen oče Alojz Štrajnar, star 68 let. Tu zapušča poleg Fannie še hčer Mary Kotar, v stari domovini pa ženo, tri sinove in eno hčer.

— V Chisholmu, Minn., je dobila službo učiteljice plavanja v nekem kolegiju v St. Paulu, znana slovenska plavalka Ana Govednik. Govednikova je študirala dve leti v državnem učiteljišču v St. Cloudu.

— V Long Islandu, N. Y., se je v kat. cerkvi v Floral Park, poročil Paul Zalaznik, edini sin znane družine Pavla Zalaznika, ki je doma iz Vrhnike. Oče ima lepo urejeno farmo v Elk Creek, N. Y. Njegov sin je večkrat rekel, da se ne bo prej oženil, dokler ne bo star 30 let. Ko se je približal čas, je izpolnil obljubo. Mlada zakonca bosta živela v Scranton, Pa.

— V East Heleni, Mont., je preminul Frank Rupert, doma iz Iga pri Ljubljani. Po domače je bil poznan kot Ulčarjev Francelj. Zapušča soprogo Mary, dva sina in hčer.

— V Evelthu, Minn., namerava rudniška družba v kratkem odpreti rudnik Virginia. Podzemski rudnik Webb pri Hibbingu bo odprt še to zimo in bo dobilo delo v njem kakih dvesto delavcev.

— Frank Blatnik iz Virginije, Minn., ki je po poklicu učitelj, je bil pred kratkem izvoljen za predsednika Minnesotske učiteljske zveze.

— V Indianapolisu, Ind., je pred kratkim umrl za rakom v želodcu Martin Zakrajšek, ki je bil rojen v Runarskem pri Blokah na Notranjskem. V Ameriko je prišel pred 26. leti. V Indianapolisu zapušča ženo, sina in brata, v Lorainu, O., pa sestro Rozi Smole.

— V Sugarite, New Mexico, bivajoči Jos. Pintar je prejel žalostno vest, da je v Topolu pri Rakeku dne 14. avgusta umrl njegov oče Peter Pintar v starosti 82 let. V Ameriki zapušča tri sinove (dva sta v Kanadi), v stari domovini pa ženo, dva sina in hčer.

JUGOSLOVENSKI OBZOR

THE JUGOSLAV OBSERVER

The only Jugoslav Newspaper in Wisconsin. — Published weekly by the
OBZOR PUBLISHING CO.
Frank R. Staut, Editor & Publisher
630 W. National Avenue — Tel.: MItchell 4373 — Milwaukee, Wisconsin
65

SUBSCRIPTION RATES:

One year	$2.50
Six months	$1.50
Europe and other foreign countries: one year	$3.50
Six months	$2.00

Dopisi brez podpisov se ne priobčujejo. — Za vse ostale dopise odgovarjajo dopisniki sami in ne uredništvo. — Rokopisi se ne vračajo. — Pri spremembi naslova naj naročniki navedejo poleg novega tudi stari naslov.

Lokalne novice

Ako imate na naslovu lista, ki ga prejemate, označeno

10-8-36

pomeni to, da Vam je z današnjim dnem potekla naročnina. Prosimo, ne odlašajte s plačilom!

— **Užitkapoln večer** in tudi pomemben se obeta v nedeljo 18. t. m. v S. S. Turn dvorani. Prvič v zgodovini naselbine bo namreč nastopila tu rojena slovenska mladina v daljši slovenski igri "Kmet in vrag", predelani nalašč za to priliko po Leo Tolstojevi ruski pripovedki sličnega imena in prilagodeni značajem naših starokrajskih kmečkih razmer. V igro je vpletenih tudi cel broj mičnih slovenskih narodnih popevk, katere bo mladina pravtako prepevala v originalni slovenščini. Dozdaj smo v par redkoštevilnih slučajih, ki smo jih imeli, videli in čuli našo mladino nastopati samo v jeziku njene ameriške domovine, le v par poskusih, ki se pa niso posebno obnesli, se je posamič izgovarjala tudi beseda naših mater. Tukaj pa, kakor se obeta, bo stvar druga. Na eni izmed zadnjih trudapolnih vaj, ki trajajo že od meseca julija, se je naš poročevalec imel priliko prepričati o obetajočem uspehu, ki vzbuja obče udovanje. Jasna, razločna, čista in iz mladih ust obenem ljubka slovenska beseda žubori kakor potoček iz mladih grl, še bolj originalno pa je njeno prednašanje naših udomačenih plesov "štajriš" in "šotiš" in razločno prepevanje naših domačih popevk "En šuštar me je vprašu", "Ta stara se krega, k's'm se napiv' ", "Prej pa ne gremo dam", "Miška iz mišnice" itd itd. Če človek pomisli, da ima pred seboj tukaj rojeno mladino, ki komaj ve za nekaj popačenih slovenskih besed in stavkov, mora ta lepo zaokrožena in skoro brezhibna izgovarjava poslušalca očarati in ga navdušiti. Za danes naj to zadostuje. Škoda bi se nam zdelo, če bi ne opozorili na ta mnogo obetajoči večer pravočasno in na razliko med prejšnjimi in predstoječim nastopom te naše, za besedo njenih mater menda še ne docela izgubljene mladine. Več o tem pa bomo še spregovorili po prireditvi.

— **Nov grob.** V West Allisu je v torek zjutraj na svojem domu podlegla pljučnici, ki je trajala 5 dni, Mrs. Ana Kostanjevec, soproga gostilničarja na 1217 So. 61st St. Stara je bila šele 45 let in doma iz fare Stopiče pri Novem mestu na Dolenjskem. V Ameriki je bivala 27 let in se tu l. 1912 poročila z Antonom Kostanjevcem. Poleg njega zapušča še dva sina, Johna in Antona Jr., ter eno sestro Mrs. Mary Starich in brata Joe Lajk-a. V starem kraju pa še enega brata Johna. Pogreb se vrši jutri (v petek) iz slov. cerkve v West Allisu na Mt. Olivet pokopališče. — Pokojni blag spomin, preostalim pa naše sožalje!

— **Slov. deklica ubita od avtotruka.** 4letna Myrtle Mc Conville, hčerka Slovenke, prejšnje Mrs. Žmauc, na 607 W. Virginia St., je v ponedeljek zjutraj v Johnston zasilni bolnišnici podlegla poškodbam, ki jih je dobila v soboto, ko jo je pred domom njenih staršev zadel truk, katerega je vozil neki Frank Bogdala iz Waukegana, Ill. Pri nesreči si je dekletce prebilo lobanjo in zlomljena ji je bila leva noga. Po izjavah očividcev se je dekletce med igranjem zaletelo v priklopni voz (trailer) truka, ki jo je podrl in povozil. Zapušča poleg staršev še 2letnega bratca Johna. — Družini naše sožalje!

— **Nevarno omamljena od plina.** Mrs. Rose Rajkich, žena hrvatskega gostilničarja Thomasa Rajkicha na 1307 W. Fond du Lac Ave., se nahaja v resnem stanju v okrajni zasilni bolnišnici. V Rajkichevi gostilni je nekje začel uhajati plin in zakonca sta hotela kar sama popraviti poškodovano cev, ki se je nahajala v nekem zaprtem prostoru pod podom gostilne. A nabrani plin je kmalu oba omamil. In dočim se je možu posrečilo, da je še pravočasno dosegel sveži zrak, je žena nezavestna obležala pri cevi. Rajkich je stekel na cesto in začel klicati na pomoč. Neka soseda je pozvala policijsko ambulanco, ki je takoj odhitela po nezavestno gostilničarko. Dva policista sta se trudila 40 minut z respiratorjem, da sta jo zopet oživela, a pri tem sta se sama naužila toliko strupenega plina, da sta zbolela in bila ž njo vred prepeljana v bolnišnico.

— **Samomor podnajemnika.** Te dni so našli v njegovi sobi, katero je imel v podnajemu pri rojakinji Mrs. Louisi Vidmar, 1241 N. 6th St., obešenega 60-letnega Simona Klameka.

— **Naši bolniki.** V Deaconess bolnišnici se je v torek morala podvreči operaciji na žolčnih kamnih poznana Mrs. Elsie Saje, 1311 So. 61st St. Prestala jo je dobro in se ji zdravje obrača na bolje. Prijateljski obiski ji bodo dobrodošli!

— **Poročno dovoljenje sta** vzela te dni Miss Julia Mihelich, 6922 W. Becher St., West Allis, in Joseph Wielgus. — Bilo srečno!

— **Vile rojenice** so se zglasile te dni pri družini Frank Stanzer, 6501 W. Greenfield Ave., West Allis, in pustile krepkega sinčka.

— **Pogrebni zavod** je otvoril te dni v Milwaukee jolietski rojak Mr. Edward J. Nemanich. Moderno urejeni prostori, ki si jih ob priliki lahko ogledate, se nahajajo na 5812 W. Burnham St. Mr. Nemanich izhaja iz stare slovenske pogrebniške družine, čigar oče Anton Nemanich je bil menda prvi slovenski pogrebnik v Ameriki. Imel je pogrebniški zavod v Jolietu že zadnjih 46 let. Podjetje so po očetovi smrti prevzeli trije sinovi, ki so vsi licencirani pogrebniki in embalmerji. Očetov zavod v Jolietu obratuje zdaj najstarejši sin Anton Jr., dočim ima drugi brat Joe enak zavod v Waukeganu, Ill. Edward pa je zdaj otvoril svoj pogrebniški zavod v Milwaukee. Novi pogrebnik je graduiral iz Worsham Collegge-a of Embalming v Chicagu, Ill. in ima zdaj pogrebniško licenco za obe državi: v Illinoisu in Wisconsinu. Starši njegovi so doma iz Lokvice na Dolenjskem. Mati še živi. Novemu podjetju želimo uspeh.

— **Kdo bo izbiral namestnike za mestni koncil?** Kakor že znano, je pred kratkim predsednik mestnega koncila Harry J. Devine predložil tozadevnemu mestnemu odboru resolucijo, po kateri naj bi se oblast, imenovati namestnike na izpraznjena koncilmanska mesta, prenesla od župana na mestno zbornico. Kot protiutež k tej resoluciji pa je zdaj alderman Carl P. Dietz, čigar aldermansko mesto pravzaprav daje indirekten povod tej kontroverzi, predložil drugo resolucijo, po kateri naj volilci sami določijo namestnika na eventuelno izpraznjeno mesto. Ta resolucija določa, da bi se v dotični vardi, katere aldermansko mesto se izprazni, razpišejo takoj posebne volitve za drugega aldermana, ako bi se izpraznjenje izvršilo v dobi do štirih mesecev pred splošnimi volitvami. Dietz kandidira za kongresnika v 5. distriktu in v slučaju izvolitve, bi bilo njegovo aldermansko mesto izpraznjeno. Zadevo ima zdaj v rokah še resolucijski odbor ter koncil o njej še ni razpravljal.

— **Odstavljeni policijski konji gredo na volitve.** Pri prihodnjih predsedniških volitvah bomo milwauški volilci imeli še posebno čast, da bomo lahko oddali svoje glasove tudi za — šest milwauških policijskih konj ali pa proti. Mestni koncil je namreč sprejel resolucijo aldermana Martina Higginsa, ki določa, da naj ljudstvo potom volitev odloči, ali naj Milwaukee še naprej obdrži policijo na konjih ali ne. V prašanju padajo očitki "politike" na obe strani. Odločitev dne 3. novembra bo pokazala, katero stališče odobrava večina milwauškega prebivalstva.

— **Pasja karantena zdaj ukinjena.** 90-dnevna pasja karantena, ki je bila za milwauški okraj uveljavljena po odkritju osamljenega slučaja pasje stekline, je v nedeljo opoldne prenehala. Ukinjenje karantene bodo v prvi vrsti gotovo z zadoščenem pozdravili lovci, katerim se s prihodnjo soboto (10. oktobra) odpira lovska sezona za divje race in gosi. Z ukinjenjem karantene pa kljub temu ostane v veljavi še mestna ordinanca, ki določa za pse, ki letajo prosto izven območja gospodarjevega zemljišča, nagobčnike. Le psi, ki so na vrvici, ali drugače pod neposrednim nadzorstvom lastnika ali druge osebe, smejo na ulico brez nagobčnika.

— **Interesanten obisk.** Milwaukee je ta teden obiskal Rev. Emanuel T. Vestal, protestantovski pridigar iz Jacksonville, Florida, ki se nahaja na pridigarski turi po Zdr. državah. Njegov obisk bi končno ne predstavljal nobene posebnosti, kajti obiskujočih pridigarjev raznih vrst ver in sekt imamo tudi v Milwaukee vedno dosti. A mož, čigar prihod je vzbudil precejšnje zanimanje, je nekaj drugega. Za seboj ima namreč pestro zgodovino, na katero je padala tudi že senca — vislic in električnega stola, kar odkrito priznava tudi sam. Pove, da je bil gangster, in da ima na vesti umor, radi katerega je bil v Dallasu, Texas, obsojen v smrt na vešalih. Smrtna kazen pa je bila v zadnjem trenotku odgodena, da so ga poslali v asil za umobolne na opazovanje. Pobegnil pa je iz tega azila, se nekaj časa skrival in pozneje oženil. Z ženo je živel pod drugim imenom več let v East St. Louisu življenje solidnega meščana, dokler ga niso nekega dne odkrili in poslali nazaj v Texas. Tam je bil ponovno obsojen v smrt, to pot na električnem stolu, ki je med tem v državi Texas nadomestil vislice. Goreča molitev — pravi — njega in njegove matere pa je omehčala governerjevo srce, da ga je pomilostil. Od takrat se je spreobrnil popolnoma in začel širiti božjo besedo in nauk o božji usmiljenosti. V Milwaukee je pridigal v Bay View Gospel tabernaklu.

SHEBOYGAN

— **Smrt starega naseljenca.** V ponedeljek opoldne je na svojem domu 927 Illinois Ave. preminul v visoki starosti 76 let, eden zgodnjih slovenskih naseljencev v tej deželi, Karl Bezovnik. V Ameriko je prišel pred 44. leti, od katerih je zadnjih 33 let preživel v Sheboyganu, prvih 8 pa v Montani. Prišel je sem s svojo ženo, s katero se je poročil še v starem kraju pred 48. leti. Poleg nje zapušča še štiri sinove, od katerih dva, Joseph in Frank, živita v Sheboyganu, John in Jack pa v Kaliforniji. Joseph je policist v Sheboyganu. Pogreb se je vršil danes (v četrtek dopoldne iz slov. cerkve na Greendale pokopališče. — Rodbini naše sožalje!

— **Poročno dovoljenje** sta vzela pred kratkim John Jakel Jr., 1430 Alabama Ave., in Miss Mary Hren, 1217 So. 10th St. — Bilo srečno!

Slovencem v Milwaukee in West Allisu uljudno naznanjam, da sem otvoril

NOV SLOVENSKI
POGREBNI ZAVOD

pod imenom

NEMANICH'S Funeral Chapel

s prostori na

5812 W. Burnham Street

kjer boste našli najmodernejše urejene prostore, katere Vas vabim da si jih ogledate ob priliki. — Licensirani pogrebnik in embalmer. — V slučajih potrebe boste našli pri meni dolgoletne izkušnje v prvovrstni postrežbi in po zmernih cenah.

EDWARD J. NEMANICH, pogrebnik in embalmer
Tel.: MItchell 5550. 5812 W. Burnham St.

The
VOICE of YOUTH
By Chester J. Michalak

Liberal Groups Unite

Labors non-partisan league and the Progressive National Committee decided to unit their forces in the campaign for President Roosevelt's reelction.

Senator La Follette, head of this group, was instrumental in uniting these two groups, which may be the beginning of a new national liberal party. We shall see as times passes on.

*

Communist' Hysteria

How the vote is going, we don't know. But it is sorry campaign when the real issues are obscured by so silly a thing as the "Communist" scare.

We doubt that the rank and file are very much alarmed by this cry, which is being used to cover up the real issues.

Maybe all the hysteria makes some votes. Probably it does. But it would be hard te believe, when the sources of hysteria are considered. (Hearst, Liberty League and other reactionaries.)

Seznam milwauških društev

— Društvo —

'NAPREDNOST SLOVENCEV'

štev. 3 J. P. Z. Sloga

Predsednik: Matt Udovč, 3300 W. National Ave.; podpredsednik: Frank Želnik, 129 So. 71st St.; tajnik Stefan Rossman, 1323 So. 64th St.; blagajnik John Rezelj, 6026 W. National Ave.

Pristopajte v gori imenovano društvo, ki Vam sočutno pomaga v slučaju bolezni ali nesreče. Ne odlašajte! Odlašanje je prepozno kesanje! Za podrobnosti se obrnite na kateregakoli zgoraj navedenih uradnikov.

IZ RODNIH KRAJEV

* **Smrt uglednega Savinjčana.** V torek, 15. septembra zjutraj je nepričakovano na pragu domače hiše zadela kap Rakuna Franca, po domače Kovača v Št. Janšu pri Rečici. Štel je 66 let. Bil je vedno zdrav in čil, tako da je prišla smrt res nepričakovano.

* **S pročelja cerkve je padel in se ubil.** Te dni se je dogodila v Prešernovi ulici v Celju strašna nesreča, ki je zahtevala človeško žrtev. Na Marijini cerkvi popravljajo streho, žlebovje in notranjost. Kleparska dela je prevzel kleparski mojster Kranjc. Usodnega dne zjutraj sta splezala 32-letni kleparski pomočnik Franc Belcl in 16-letni kleparski vajenec Metod Sulič na streho nad glavnimi vrati, da bi opravila kleparska dela na pločevini pri žlebu. Stavbnik Gologranc ju je opozoril, naj se privežeta. Belcl pa nasveta ni upošteval. Na gladki pločevini je Belclu nenadno spodrsnilo, začel se je loviti in je potegnil še Suliča s seboj. Sulič se je v zadnjem trenutku oprijel z roko stebra na robu strehe in se tako rešil, med tem ko je Belcl strmoglavil 18 m globoko in priletel z glavo na rob hodnika za pešce. Pri padcu mu je počila lobanja, zlomil si je pa tudi tilnik in obe roki. Takoj so prihiteli reševalci in odpeljali ponesrečenca z reševalnim avtom v bolnišnico, vendar je Belcl že med prevozom izdihnil.

* **Uboj v Košci iz političnega divjaštva.** Nedavno je bil izvršen strašen uboj 69-letnega preužitkarja Brezovarja v Košci, ki mu je ozadje politično sovraštvo. Polšniško občino je več let uspešno vodil župan Pograjc, ki je doma tik nad vasjo Košco. Nedavno je tudi on bil razrešen županskih dolžnosti. V tem zmagoslavju so začeli nekateri politični nestrpneži veliko gonjo proti vsem, ki so bili na Pograjčevi strani. Prav zaradi tega so se sprli v Brezovarjevi gostilni. Domači so komaj spravili posestnika Potrpina in Lebna v sosedno sobo, kamor so ju zaklenili, sicer bi bila morda tudi ona dva obležala. V pretepu, ki se je razvil, so divjali trije fantje in pa 26-letni oženjeni Franc Dolanc. Lotili so se najprej gostilničarja Karla Brezovarja. Zbili so ga na tla in ga neusmiljeno pretepali. Njegov 69-letni oče je razburjen opazoval pretep in je hotel miriti, pa ga je Franc Dolanc s palico pobil na tla, da je starček obležal mrtev. Orožniki so kmalu polovili štiri pretepače in jih uklenjene odvedli v litijske zapore. A kakor se čuje, sta bila dva že izpuščena. Tudi gostilničar Karel Brezovar je poškodovan po vsem životu od udarcev. Pogreba nesrečne žrtve se je udeležilo mnogo prebivalstva. Pokojni Brezovar je bil 20 let kot rudar v Nemčiji. Prištedil si je toliko, da je tik pred vojno ob vrnitvi v domači kraj kupil od gostilničarja Antona Drnovška hišico z zemljiščem, kjer je zdaj pri sinu preživljal jesen življenja. Bil je izredno krepak mož, ki se mu sedem križev še ni močno poznalo.

Ključ do Udobnosti

Kot vsaka ženska ve — pogoste gorke kopelji so prva pomoč k povzdignenju lepote in dovolj gorke vode je začetna točka k moderni udobnosti in komfortu doma.

Dodajte 'Ruud conversion' vodni grelec k vašemu sedanjemu tanku. Imeli boste potem z obratom pipe takoj gorko vodo. On vam segreje 600 galon vode za $1.00 plina. (Povprečna družina porabi 1200 galon na mesec.)

Milwaukee Gas Light Co.
626 E. Wis. Ave. DAly 6720

JUGOSLOVANSKA PODPORNA ZVEZA 'SLOGA'

Inkorporirana l. 1915. Sedež: Milwaukee, Wis.

UPRAVNI ODBOR:
Predsednik: Viktor Petek, 3812 W. Greenfield Ave., Milwaukee, Wis.
Podpredsednik: Anton Demšar, 2040 So. 92nd St., West Allis, Wis.
Tajnik: John Lenko, 929 So. 6th Street, Milwaukee, Wis.
Zapisnikar: John Arnič, Road 4, West Allis, Wis.
Blagajnik: Anthony Yeray, 706 South 24th Street.

NADZORNI ODBOR:
Predsednik: Frank S. Ermens, 6227 W. Greenfield Ave., West Allis, Wis.
Nadzornik: Frank Zajec, 725 W. National Ave., Milwaukee, Wis.
Nadzornica: Terezija Kaytna, 641 W. National Ave., Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:
Predsednik: Joe Vidmar, 2027 W. Garfield Ave., Milwaukee, Wis.
Porotnica: Mary Bačun, 1344 So. 58th Street, West Allis, Wis.
Porotnik: Anton Debevec, 1803 So. 15th Street, Sheboygan, Wis.

TISKOVNI ODBOR:
John Lenko, 929 So. 6th Street, Milwaukee, Wis.
Frances Skrube, 727 N. 11th Street, Sheboygan, Wis.
John A. Obluck, 1130 W. Walker Street, Milwaukee, Wis.

URADNO GLASILO:
"OBZOR", 630 West National Avenue, Milwaukee, Wisconsin.

VRHOVNI ZDRAVNIK:
Dr. H. T. Kristjanson, 324 E. Wisconsin Ave., Milwaukee, Wis.

Seja glavnega odbora se vrši vsak tretji ponedeljek v mesecu, ob 7:30 zvečer na 725 W. National Ave. — Pri J. P. Z. Sloga se lahko zavarujete za $1000, $500 ali $250 posmrtnine in za $1 ali $2 dnevne bolniške podpore. — Zavarujete se tudi lahko za samo posmrtnino.

Pozor: Vse pošiljatve in stvari, ki se tičejo gl. upravnega odbora in Zveze, se naj pošiljajo na gl. tajnika. — Vse zadeve v zvezi z blagajniškimi posli, se naj pošiljajo na gl. blagajnika. — Vse pritožbe namenjene gl. porotnemu odboru, se naj pošljejo na predsednika porotnega odbora. — Vsi dopisi glede Zveze se naj pošiljajo na predsednika uskovnega odbora, društvene objave in naznanila pa na naslov uredništva.

Note: All remittances of business concerning lodges and members should be addressed to the secretary's office. — All financial matters should be addressed to the treasurer's office.

NAPRODAJ

štirje dobro ohranjeni vinski sodi, po 50 galon vsak. Cena $2.50 vsak. Vprašajte na 1121 South 21st Street.

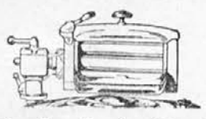

VALJARJI
za vse pralne stroje
99c in naprej
NOVI
PRALNI STROJI
$38.95 in naprej
$30.00 popusta
na novih
NEW HOME
električnih šivalnih strojih.
Ostanek na lahka odplačila.
WISCONSIN SEWING MACHINE COMPANY
6943 West Greenfield Avenue
Tel.: GReenfield 9977
(Lastnik westalliški domačin.)

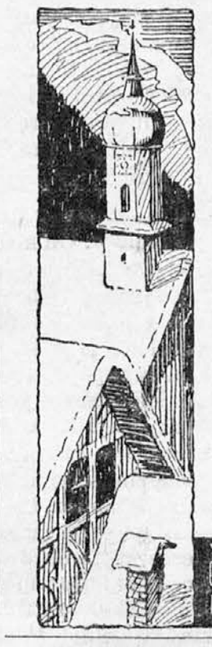

BOŽIČNI IZLETI v Jugoslavijo

PARNIKI IZ NEW YORKA:

EUROPA ..... 5. decembra
NEW YORK ..... 10. decembra
HAMBURG ..... 15. decembra
BREMEN ..... 16. decembra

Brzi vlak ob BREMEN in EUROPA v Bremerhaven zajamči udobno potovanje do Ljubljane. Izborne železniške zveze od Cherbourga ali Hamburga.

Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali

130 W. Randolph Street, Chicago, Ill.

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD

ZVEZA LILIJA

Ustanovljena leta 1912. Sedež: Milwaukee, Wis.

WISCONSIN

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Mihael Geiser, 822 West Bruce Street, Milwaukee, Wis.
Podpredsednik: Frank Schneider, 712 South 9th St., Milwaukee, Wis.
Tajnik: Joe Matoh, 704 South 9th Street, Milwaukee, Wis.
Blagajnik: John Selich, 838 South 6th Street, Milwaukee, Wis.
Zapisnikar: Frank Britz, 708 South 7th Street, Milwaukee, Wis.

NADZORNI ODBOR:

Steve Salamon, 914 South 7th Street, Milwaukee, Wis.
Frank Starich, 500 South 5th Street, Milwaukee, Wis.
Frank Kaytna, 641 W. National Avenue, Milwaukee, Wis.

URADNO GLASILO:

"OBZOR", 630 West National Avenue, Milwaukee, Wis.

ZDRAVNIK:

Dr. John S. Stefanez, 602 So. 6th Street, Milwaukee, Wis.

Seje se vršijo vsaki tretji petek v mesecu ob 8. uri zvečer na 739 W. National Ave. — Pri Zvezi Lilija se lahko zavarujete za $250.00 ali $500.00 posmrtnine in za $1.00 dnevne bolniške podpore. — Zveza Lilija sprejema kandidate od 16. do 45. leta starosti, obojega spola. Pri Zvezi Lilija se tudi lahko zavarujete za samo posmrtnino.

Uradne objave društva in Zveze "Lilija"

ZAPISNIK
8. redne seje dne 21. avg. 1936.

Seja otvorjena po predsedniku ob 8. uri zvečer. Vratarjem imenovan Anton Vidmar.

Navzoči vsi odborniki, razen Franka Schneiderja in Franka Staricha.

Podpredsednikom imenovan za to sejo Louis Lustik.

Zapisnik zadnje seje sprejet kot čitan.

Dopisi. — Društvo št. 584 SNPJ. prosi, da bi dali oglas v njih program. Odobri se vsota $2 v ta namen.

Sprejemanje novih članov. Sprejeti so: Karol Regenfelder, Mary Kapshe, Paul Cerar, Tony Walker, Rosie Turk, Mary Skušek in James Pintar.

Poročili tajnika in blagajnika se vzameta na znanje.

Nadzorni odbor nima posebnega za poročati.

Poročilo predsednika se vzame na znanje.

Bolniške nakaznice. — Bolniški obiskovalci Frank Vrtačnik, Louis Lustik, John Kastelic, Frank Krosec, Joe Alpner in Frank Koropec priporočajo bolniško podporo sledečim: Frank Sagadin $36, Anton Vidmar $29, Louis Bregar $47, John Ziherle $29, Frank Bohinc $21.

Predsednik se v imenu društva zahvali vsem delavcem na pikniku, osobito pa društvu Napredna Slovenka št. 6 JPZS. za njih korporativno udeležbo. Istotako izrazi najlepšo zahvalo tudi vsem ostalim društvom in posameznikom, ki so se udeležili našega piknika.

Predsednik povdarja zopet in apelira na članstvo, da se pobriga v kampanji za pridobivanje novega članstva, posebno v mladinski oddelek. Podrobnosti kampanje bo vsak član v kratkem dobil v posebnem pismu.

Ker je dnevni red izčrpan, zaključi predsednik sejo ob 9:30 zvečer.

Frank Britz, zapisnikar.

DOPISI

Desetletnica "Planinske Rože" Milwaukee, Wis. — Prišla je jesen, sezona veselic in drugih prireditev. Letos bo med temi gotovo ena najpomembnejših desetletnica našega edinega ženskega pevskega zbora "Planinske Rože", ki se bo obhajala dne 25. oktobra v S. S. Turn dvorani.

Deset let naše lepe slovenske pesmi, dramatike in drugega izobraževalnega dela! Težka je bila ta doba, kajti depresija zadnjih let ni prizanašala tudi izobraževalnim klubom ne, in tudi "Planinska Roža" se je morala boriti z vprašanjem, kje dobiti sredstva za plačevanje učitelja, dvorane in kritje drugih izdatkov, ki so v zvezi z vzdrževanjem zbora.

Ali pregovor pravi, kjer je volja, je tudi zmaga. In tako smo tudi me premagale vse težkoče, da smo dočakale to našo desetletnico. Zato upamo, da nam bodo tudi ob tej pomembni priliki vsi naši številni prijatelji izkazali svojo naklonjenost, kakor so nam jo vedno doslej ter nam ob naši desetletnici napolnili dvorano. To bo našim vrlim članicam vlilo novega poguma za nadaljno delovanje na pevskem in dramskem polju, da ohranimo med nami vsaj še malo naše mile slovenske pesmi.

Poglejmo nekoliko v staro domovino, v naše nesrečno Primorje. Kako radi bi zapeli tam lepo slovensko pesem, a — je ne smejo! Tu pa, kjer nam nihče ne brani in ne zatira našega materinega jezika, nihče ne prepoveduje naše pesmi, pa — žal — sami pozabljamo na njo in jo zanemarjamo. Kaj je narobe z nami? Ali nimamo nič več nobene ljubezni do svoje lastne besede, katere nas je naučila mati? Ali nas res nič več ne zapeče vest, ko čujemo po radiu vse druge narodnosti, kako z veseljem in ponosom prepevajo Amerikancem svoje lastne domače pesmi, ter morajo za to, da dobe priliko stopiti pred ameriško javnost, gotovo doprinašati tudi velike denarne žrtve? Ali naj res mi, milwauški Slovenci, ki smo del naroda, ki slovi radi svojih izbornih pevcev, ostanemo mrliči pri živem telesu? Kje so naši lepi moški zbori, na katere smo bili nekoč tako ponosni? Ali ne bomo res nikdar premagali tisto našo slabost, da moramo prav lepo in ponižno prositi drug drugega za milostno sodelovanje, kar ubije potem veselje še pri ostalih? Kje je naša ljubezen do pesmi same, za katero se noben pravi pevec ne pusti prositi? Na plan, prijatelji! Vzdramimo se in zapojmo si zopet dokler še živimo! V grob bomo itak legli še prezgodaj in pravi Slovenec in Slovenka pojeta do zadnjega diha!

Še enkrat zato opozarjam vse prave prijatelje petja, da nas posetite ob naši desetletnici. Izbrale smo za to priliko lepo narodno igro "Pri kapelici", ki še nikoli ni bila igrana tu v Milwaukee, in v kateri bo dovolj tudi naše lepe pesmi. V njej bodo nastopale naše stare korenine in tudi naše mlade moči bodo prišle do svoje veljave. Zaznamujte si že danes dan **25. oktobra**, da ga ne pozabite in da tako ne zamudite te lepe igre in naše slavnosti. Več bo še poročano.

Katie Deličck, članica.

Članstvu društva "Naprednost Slovencev" št. 3 JPZS.

Milwaukee, Wis. — Apelirava na vse člane in članice, da bi se bolj zanimali za pridobivanje novih članov, ker, kakor se vidi, je še dosti Slovencev v Milwaukee in West Allisu, ki ne spadajo k nobenemu podpornemu društvu. Zato naj vsak posamezni član in članica našega društva gleda, da nagovori svojega prijatelja ali prijateljico za pristop, ter mu razloži vse ugodnosti, ki jih nudi naše društvo v slučaju bolezni in smrti in naša J. P. Z. Sloga vobče.

Zdaj je tudi čas za stariše, ki še nimate svojih otrok pri našemu društvu zavarovanih, da jih vpišete. Otroci se sprejemajo od enega leta starosti do 16. leta. V starostni oddelek pa se sprejemajo člani od 16. do 50. leta. Otroci so prosti pristopnine. Za nadaljne informacije se lahko oglasite pri podpisanima.

Bratski pozdrav,

Matt Udovč, predsednik, 3300 W. National Ave.,
Steve Rossman, tajnik, 1323 So. 64th St., West Allis.

LILY LODGE NEWS

Hi-Ho, everybody! This is not Rudy Vallee but one of the Lily members. Oh well, let's put all the joking aside and let's get down to business.

The first important thing now is to talk about the dance. Kind of Halloween dance. Date October 31, 1936. Music by Louis Bashell's Orchestra. Persons we wish to see: Everyone that can possible make it; there's no excuse for anyone. We also would like to see the various lodges: Baraga, Badgers, Forwards, Outdoor Girls, Jolly Allis, Jolly Jesters, Cardinals and others. A good time will be assured to you all. We will not only have music and dancing but also drinks, souveniers and confetties. So don't forget to come, both, young and old are welcome.

Tickets could be purchased from any of the members. Some of the members that did not receive tickets by mail and wish to have some can get them from Miss Olga Schiretz, 533 So. 5th Street, or phone BRoadway 2983.

The second important notice is, that we are not having our regular meeting as usual, but are having a joint meeting with the older members on Oct. 16, at 8 P. M. sharp. Delegates will be chosen during this meeting for the next convention. After the meeting wine and sandwiches will be served. — So Don't Forget October 16, 1936.

Busy Bee.

Indianapolis Football Team to play in Sheboygan, Oct. 11th (Sunday).

Sheboygan, Wis. — Strong West Side Jugoslavs of Indianapolis, Ind., will oppose the Sheboygan A. C. at Athletic Park on the northside, Sunday afternoon, Oct. 11th. Game will start at 2 P. M.

The Jugoslavs come here with one of the best records in Indiana, having won the Championship in Indianapolis in 1933 and 1934 and were runners up last year. This team played the South Side A. C. here in 1933. They will come here prepared to give the locals a battle, a squad of 30 players will comprise the Hoosier team.

The Sheboygan A. C. will also have a number of Slovenes on their team, outstanding so far this season have been Suprick and Strojanc.

A large crowd is expected.

M. A. Pavell.

Svet včeraj, danes in jutri

METUZALEMI PREJ IN ZDAJ

Stare knjige pišejo, da izgubljajo ljudje v tem stoletju v poznih letih svoje moči v znatno večji meri, kakor se je to dogajalo v prejšnjem stoletju. V današnji dobi naletimo le redko na krepkega in kljub starosti odpornega starčka, kakršnih je bilo včasih mnogo več.

Misli se, da so ljudje doživljali tako visoko starost samo zaradi tega, ker so skromno živeli in bili mnogo na zraku. Zato niso izgubili svojih moči tako hitro, kakor jih izgublja današnji rod, ki zahteva vse preveč udobnosti od življenja.

V Rusiji je doživel neki človek blizu 200 let. Njemu sledita po vrstnem redu Škot Samit Mungo in Madžar Peter Czarten, ki sta doživela 185 let. Anglež John Surington je umrl v starosti 160 let, zapustivši več otrok, izmed katerih je najstarejši štel 103, a najmlajši 9 let.

Anglež Thomas Sanemeds je doživel 155, a Thomas Barre 152 let. Danec Draakenberg je opravljal do svojega 130. leta vse hišne posle. Preživel je devet kraljev in umrl v 146. letu starosti. Nemec Georg Wunder je doživel 136, Šved Gurden Douglas pa 120 let. Pri tem moramo omeniti tudi novejšega Metuzalema Turka Zara ago, ki je umrl pred nedavnim časom in za katerega se trdi, da je štel 160 let.

—o—

PUSTOLOVŠČINE DALMATINSKEGA ROJAKA

Dalmatinski rojak Tonko Milić je eden izmed največjih pustolovcev na svetu. Pred meseci je bil v Buenos Airesu obsojen na 15 let težke ječe in na 10 let izgube častnih pravic. Njegova obsodba je zbudila med našimi izseljenci v Južni Ameriki veliko zanimanje, saj je pustolovsko življenje Tonka Milića splošno znano.

Tonko Milić, po rodu iz Dubrovnika, je do leta 1927. bival v Šibeniku kot ravnatelj nekega rudniškega podjetja. Tik pred polomom podjetja je Milić odnesel pete. V Šibeniku je živel Milić zelo potratno življenje. Sleherni dan je zapravil po nekaj tisočakov. Kadar se mu je zljubilo, se je odpravil na pot po Evropi ali pa z jahto po Sredozemskem morju. Iz Šibenika je pobegnil v Španijo, kjer ga je neka velika skupina denarnikov vzela v službo kot borznega mešetarja.

Ko je zbral dovolj denarja, je odjadral v New York. Tu je osnoval lastno banko, ki je kmalu doživela polom. L. 1932. se je odpravil v Južno Ameriko, ki je skoro vso prepotoval, naposled pa se je nastanil v Buenos Airesu. Hitro je našel pot v ugledne argentinske družbe.

S pomočjo pretkanih sleparjev si je ustvaril navidezno odličen položaj, zato pa je bil škandal tem večji, ko je propadla njegova Banca Comercial del Plata, ki si je zgradila krasno palačo. Preiskava je ugotovila, da je v blagajni komaj sto pesov in en sam vrednostni papir za 40,000 pesov.

Poneverbe pa so šle v milijone, po večini na škodo naših ubogih izseljencev. Kasacijsko sodišče je sedaj potrdilo sodbo porote: Tonko Milić bo sedel 15 let, kolikor je najvišja kazen za zločine njegove vrste.

— V Virginiji, Minn., je bil obtožen rojak Jos. Mantel za odškodnino $800, ker je zadel nekoga z avtom in ga poškodoval. Pred istim sodiščem je bila obsojena 32-letna Ana Babnik iz Elyja na dve leti zapora, ker je v gostilni vzela nekemu Fincu iz žepa $30.

Kadarkoli ste v dvomu...

kje dobiti potrebščine ali postrežbo za svoje gospodinjstvo, za svoj dom, za svojo družino, ali

KADAR...

Vaš trgovec slučajno nima dotične stvari, da Vas brzo postreže, ali

KADAR...

je sila in rabite nujno profesijonalne pomoči, bodisi podnevi ali ponoči, ali

KADAR...

hitro želite dobiti prijatelja na telefon in pokramljati ž njim

POGLEJTE

v naš "IMENIK TRGOVCEV, OBRTNIKOV IN PROFESIJONALCEV", ki Vam bo brzo povedal pravi naslov!

—o—

"Udobna služba za Vas in za trgovca!"

Alexander Dumas:

GROF MONTE CRISTO

Roman čudne usode mladega mornarja, ki je postal nedolžna žrtev zahrbtnih intrig, a pozneje lastnik največjega bogastva na svetu.

TRETJI DEL

(Edmond Dantes se pod masko grofa Monte Crista, abbe Busonija in lorda Wilmore približuje Villefortu, Ferdinandu Morcerfu in Danglarsu, ki so ga po nedolžnem spravili v ječo. — Njegov obračun ž njimi.)

XI.

Haydee.

(97) (Nadaljevanje.)

Bilo je opoludne. Ta čas je hotel grof prebiti eno uro pri Haydee. Bilo je, kakor da se veselje ne more naenkrat polastiti duše, ki je tako dolgo trpela muke, in kakor da se mora šele pripraviti na sladke občutke, kakor se morajo pripraviti druge duše na močna razburjenja.

Kakor smo že povedali, je bilo stanovanje mlade Grkinje od grofovega čisto ločeno. Urejeno je bilo čisto orijentalsko, to se pravi, tla so bila prevlečena z debelimi turškimi preprogami, na stenah so viseli najbogatejši brokati, in v vsaki sobi se je razprostiral ob vseh njenih stenah širok divan z blazinami, ki jih je bilo lahko prelagati po poljubnosti.

Haydee so stregle tri Francozinje in ena Grkinja. Francozinje so bile v prvi sobi, pripravljene, da pohite na glas majhnega zlatega zvončka storiti to, kar jim ukaže v gospejinem imenu grška sužnja, ki je razumela toliko francoskega, da je lahko razložila francoskim komornicam voljo svoje gospe. Monte Cristo je zapovedal Francozinjam, naj se vedo napram Haydee spoštljivo in pokorno, kakor da je kraljica.

Mlada deklica je bila v zadnji sobi svojega stanovanja, namreč v okroglem budoarju, ki je dobival luč samo od zgoraj in v katerega so padali žarki dneva samo skozi rožnato barvano steklo. Ležala je na tleh, na blazinah iz modrega, z zlatom pretkanega atlasa. Z glavo se je naslanjala na divan, na katerem je ležala njena mehko zaokrožena desnica, dočim je držala z nežno levico na ustnice koralosto cev, skozi katero je vodil upogljiv cilinder v njena usta dim, parfiniran z benzoevodo, katerega je vdihaval njen nežni dih.

To lego, tako naravno pri ženski iz Orienta, bi bilo smatrati pri Francozinji za lišparijo in koketerijo.

Njena obleka je bila obleka žensk iz Epira, namreč hlače iz belega, z rdečimi cvetlicami posajenega atlasa, izpod katerega sta gledali dve nožici, ki bi jih bil človek smatral za parski marmor, da se nista igrali z dvema majhnima sandalama, ki sta imeli zakrivljeni končini in sta bili pokriti z zlatom in biseri; spodnje oblačilo z dolgimi modrimi in belimi progami, s srebrno obrobljenimi gumbnicami in z bisernimi gumbi, končno neke vrste telovnik, ki je bil izrezan v obliki srca, tako, da je puščal vrat in gornji del nedrij prosta, in je bil zapet pod nedriji s tremi demantnimi gumbi; okoli telesa se ji je vil svilen pas v najživejših barvah in z dolgimi resami, ki jih tako zelo ljubijo elegantne Parižanke.

Na glavi je imela nekoliko po strani grško čepico, pretkano z zlatom in biseri, pod katero je kinčala na globokejši strani naravna škrlatastordeča roža polne lase, tako črne, da so se lesketali skoro z modrim bleskom.

Lepota tega obraza je bila grška v svoji dovršenosti, s svojimi velikimi, žametastimi, črnimi očmi, s svojim marmornatim čelom, ravnim nosom, koralastimi ustnicami in biserni zobmi.

Nad to divno sliko je razlivala mladost ves svoj sij in vonj; Haydee je bila stara kakih osemnajst do dvajset let.

Monte Cristo da po grški služabnici vprašati, če sme vstopiti.

Mesto odgovora da Haydee Grkinji znamenje, naj dvigne zastor pri vratih, katerih okvir je obdajal ležečo deklico kot krasno sliko.

Monte Cristo se ji približa.

Haydee se opre na komolec roke, s katero je držala cev, in pomoli smehljaje grofu desnico.

"Zakaj," pravi ona v blago zvenečem jeziku hčerk Sparte in Aten, "zakaj me prosiš dovoljenja, da smeš priti k meni? Ali nisi več moj gospod? In jaz ne tvoja sužnja?"

Monte Cristo jo gleda smehljaje.

"Haydee," pravi, "znano vam je . . ."

"Zakaj me ne tikaš kakor vedno?" ga prekine mlada Grkinja. "Ali sem napravila kako napako? Če je tako, me kaznuj, a ne smeš me vikati!"

"Haydee," pravi grof, "znano ti je, da sva na Francoskem in si torej prosta."

"Zakaj prosta?" vpraša mlada deklica.

"Prosta, da me lahko zapustiš."

"Da te lahko zapustim! . . . In zakaj naj te zapustim?"

"Kaj vem jaz? Ogledati se greš svet."

"Jaz nočem videti nikogar!"

"In če najdeš med mladimi ljudmi, ki jih boš srečala, katerega, ki ti bo ugajal, ne bom tako nepravičen . . ."

"Nikdar nisem videla lepšega moža, kakor si ti, in nikdar nisem ljubila nikogar razun tebe in svojega očeta."

"Ubogo dete," pravi Monte Cristo, "to prihaja od tod, ker si govorila skoro edino s svojim očetom in z menoj."

"In ali je potrebno, da govorim z drugimi? Moj oče me je imenoval svoje veselje, ti me imenuješ svojo ljubezen, in oba sta me imenovala svoje dete."

"Ali se spominjaš svojega očeta, Haydee?"

Deklica se nasmehlja.

"Tukaj je in tukaj," pravi ter položi svojo roko na srce in oči.

"In kje sem jaz?" vpraša Monte Cristo smehljaje.

"Ti," pravi, "ti si povsodi."

Monte Cristo vzame njeno roko, da bi jo poljubil, toda otroška deklica mu roko izmakne ter mu ponudi čelo.

"Zdaj, Haydee, pravi grof, "veš, da si prosta, da si gospa, da si kraljica: svojo obleko si lahko prihraniš ali jo menjaš, kakor se ti zljubi. Če hočeš, si lahko tukaj in lahko zapustiš dom, kadarkoli ti drago; voz bo vedno napрežen za te; Ali in Myrtho te bodeta spremljala povsodi ter izvrševala tvoja povelja; samo enega te prosim."

"Govori!"

"Ne izdaj skrivnosti svojega pokoljenja; nikdar in nikomur ne povej besedice o svoji preteklosti; pod nobenim pogojem ne izreci imena svojih svetlih starišev."

"Rekla sem ti že, gospod, in z nobenim človekom ne pridem v dotiko."

"Čuj, Haydee, ta orientalska samota bo v Parizu morda nemogoča; spoznavaj življenje severnih dežel, kakor si spoznavala življenje Rima, Florence, Milana in Madrida. To ti bo koristilo vedno, bodisi da ostaneš tukaj ali se vrneš v orient."

Mlada deklica pogleda grofa s svojimi velikimi vlažnimi očmi ter pravi:

"Ali če se vrneva v Orient, hočeš reči, ali ni res, gospod?"

"Da, hčerka," odgovori Monte Cristo, "saj vendar veš, da se iz lastnega nagiba nikdar ne ločim od tebe. Drevo ne zapusti cveta, ampak cvet zapusti drevo."

"Jaz te ne zapustim nikdar, gospod," pravi Haydee, "ker vem, da brez tebe ne morem živeti."

"Ubogo dete! V desetih letih se postaram, in ti boš čez deset let še čisto mlada."

"Moj oče je imel dolgo, belo brado, a to me ni oviralo, da sem ga ljubila; moj oče je bil star šestdeset let in se mi je zdel lepši kakor vsi mladi ljudje, katere sem videla."

"Toda povej mi, če misliš, da se tukaj privadiš?"

"Ali te bom kdaj videla?"

"Vsak dan."

"Zakaj me torej vprašaš, gospod?"

"Bojim se, da ti bo dolgčas."

"Ne, gospod, kajti zjutraj bom mislila na to, da prideš ti, in zvečer se bom spominjala, da si bil pri meni; sicer pa če sem sama, imam velike spomine, pred seboj vidim neizmerne slike in neomejena obzorja, s Pindom in Olimpom v daljavi, in potem imam v srcu tri čute, s katerimi se človek ne dolgočasi nikdar, namreč žalost, ljubezen in hvaležnost."

"Ti si vredna hči Epira, Haydee, ljubka in poetična, in vidi se, da izhajaš od onega rodu boginj, katerih domovina je tvoj rojstni kraj. Bodi torej mirna, hčerka moja, skrbel bom, da te nihče ne ogoljufa za tvojo mladost, kajti če me ljubiš ti kot svojega očeta, te jaz ne ljubim manj kot svojo hčerko."

"Motiš se, gospod; tako kot ljubim tebe, svojega očeta nisem ljubila, moja ljubezen do tebe je drugačna ljubezen. Moj oče je umrl, a jaz še živim, dočim bi gotovo več ne živela, če bi umrl ti."

Grof poda deklici s smehljajem, polnim najglobokejše nežnosti, svojo roko, na katero pritisne ona kakor običajno svoje ustnice.

In grof, pripravljen, da obišče Morrela in njegovo rodbino, jo zapusti s sledečimi Pindarovimi verzi:

"Mladost je cvetlica, nje sad je ljubezen; blažen je oni, ki jo utrga, kadar jo vidi zoreti."

Voz je bil pripravljen; grof stopi vanj, in konji oddirjajo z njim kakor navadno.

XII.

Pri Morrelovih.

V nekaj minutah dospe grof v ulico Meslay, štev. 7.

Hiša je bila bela, prijazna in obdana z dvoriščem, katero sta krasili dve majhni skupini čudovito lepih cvetlic.

V vratarju, ki pride odpirat, spozna grof starega Koklesa. Ker je imel pa ta, kakor se čitatelj pač še spominja, le eno oko in je to tekom devetih let zelo oslabelo, Kokles grofa ne spozna.

Voz je moral opisati polkrog, da je prišel pred vhod, kajti sredi dvorišča je vrvral iz basena, obloženega s školjkami, majhen curek vode, kras, ki je vzbujal v celem delu mesta zavist in je pridobil Morrelovi posesti naziv Mali Marseilles.

Nepotrebno je omenjati, da so v basenu mrgolele zlate in srebrne ribice.

Hiša, v katere podzemlju sta bili kuhinja in klet, je imela razun pritličja še dve celi nadstropji in še pod streho več prostora, kjer je bilo lahko stanovati. Mlada človeka sta jo kupila z vsem, kar je spadalo zraven; to je bil velikanski atelje, dve vrtni hiši in vrt sam. Emanuel je spoznal na prvi pogled, da tu lahko izvrši majhno špekulacijo; celo hišo in polovico vrta je obdržal zase, a atelje z drugo polovico vrta in obema vrtnima hišama je dal v najem, in ta del svoje posesti je ločil z zidom od onega, katerega je rabil sam, tako da je stanoval precej poceni in prav tako sam zase kakor najbolj izbirčni lastnik hotela v predmestju Saint-Germain.

Obednica je bila obita s hrastovim lesom, salon z mahagonovino in modrim žametom, spalnica s citroninim lesom in damastom; razun tega je imel še Emanuel svojo delavnico, dasi ni delal, in Julija svoj glasbeni salon, dasi ni bila muzikalična.

Drugo nadstropje je bilo celo določeno za Maksimilijana. Opravljeno je bilo prav tako kakor stanovanje njegove sestre, edino s tem razločkom, da je bila tukaj iz obednice napravljena biljardna soba, kamor je peljal navadno svoje prijatelje, če so ga prišli obiskat.

Ko je obstal pred vrati grofov voz, je nadzoroval Maksimilijan snaženje svojega konja in pušil smodko pri vhodu v vrt.

Kakor že rečeno, odpre Kokles vrata, in Baptistin skoči na tla ter vpraša, če more govoriti grof Monte Cristo z gospodom in gospo Herbault in z gospodom Maksimilijanom Morrelom.

"Grof Monte Cristo!" vzklikne Morrel, vrže svojo smodko proč in pohiti prihajajočemu naproti. "To bi pač menil, da smo za grofa Monte Crista doma! O hvala, tisočkrat hvala, da niste pozabili svoje obljube, gospod grof."

In mladi častnik stisne grofovo roko tako prisrčno, da ta ne more gojiti nobenega dvoma o odkritosrčnosti teh besed in se prepriča, da so ga res težko pričakovali in ga sprejemajo z veseljem.

"Pojdite, pojdite," pravi Maksimilijan, "jaz vas hočem peljati k svojcema. Možu, kakor ste vi, ni treba, da bi ga javil sluga; moja sestra je na vrtu in izrezuje ovenele rože; moj svak čita deset korakov od nje svoja časnika "La Presse" in "Les Debats", kajti kjer je gospa Herbault, je treba pogledati samo štiri metre okoli nje, da se najde gospoda Emanuela, ali obratno."

Pri šumu korakov dvigne svojo glavo mlada žena, broječa kakih petindvajset let, ki je imela na sebi svilnato jutranjo obleko in je izrezavala z veliko skrbnostjo krasno rožnato drevesce.

Ta žena je bila naša mala Julija, ki je postala, kakor ji je rekel pooblaščenec tvrdke Thomson in French, soproga Emanuela Herbaulta.

Ko zagleda tujca, vzklikne. Maksimilijan se zasmeje.

"Ne razburjaj se, sestra," pravi, "gospod grof je v Parizu šele dva ali tri dni, a vendar ve, kaj je lastnica rent v Maraisu, in če bi ne vedel, mu razložiš to ti."

"O gospod," pravi Julija, "pripeljati vas semkaj, to je bila od mojega brata izdaja . . . Penelon! . . . Penelon!"

Starec, ki je obsekaval živo mejo iz bengalskih rož, odloži svojo sekiro ter pride bližje s svojo čepico v roki, predevaje v zadregi tobak, ki ga je žvečil, s svojim jezikom z ene strani ust na drugo. Njegovi še polni lasje so že pričeli postajati srebrnobeli, dočim sta njegov bronasti obraz in njegovo drzno, živahno oko izdajala pomorščaka, ki ga je ožgalo ekvatorjevo solnce in so ga utrdile morske nevihte.

"Zdi se mi, da ste me klicali, gospica Julija," pravi, "tukaj sem."

Penelon je pridržal navado, imenovati hčerko svojega patrona gospico Julijo, in se ni mogel navaditi, da bi jo imenoval gospo Herbault.

"Penelon," pravi Julija, "povejte gospodu Emanuelu, kako prijeten obisk imamo, in ta čas popelje Maksimilijan gospoda v salon."

Nato se obrne k Monte Cristu in pravi:

"Saj mi pač dovolite, da vam za trenotek ubežim, ali ni res, gospod?"

In mesto da bi čakala odgovora, stopi za skupino dreves in odbeži po stranskem drevoredu proti hiši.

"O, moj ljubi gospod Morrel," pravi Monte Cristo, "z žalostjo vidim, da sem povzročil v vaši hiši precejšen nemir."

"Glejte, glejte," pravi Maksimilijan smeje, "glejte, tam doli je mož, ki hiti, da zamenja jopič s suknjo. O, v ulici Meslay vas poznajo, bili ste javljeni, verjemite to."

"Zdi se mi, da imate srečno rodbino," pravi grof, pogovarjaje se bolj s samim seboj.

"O da, to vam jamčim, gospod grof. In zakaj bi ne bila srečna, ko jima k sreči ničesar ne manjka. Mlada sta in vesela in ljubita se, in ko imata petindvajset tisoč liber rent, menita, da imata Rotschildove zaklade, dasi vidita okoli sebe toliko bogastva.

"To je pa malo, petindvajset tisoč liber rent," pravi Monte Cristo s tako mehko nežnostjo, da zadenejo te besede Maksimilijanovo srce kakor glas ljubečega očeta; "toda mlada človeka ne ostaneta pri tem. — Vaš gospod svak je advokat . . . ali zdravnik . . .?"

"Trgovec je bil, gospod grof, in prevzel je hišo mojega ubogega očeta. Ko je gospod Morrel umrl, je zapustil petsto tisoč frankov, in od tega sva dobila moja sestra in jaz vsak polovico, kajti bila sva edina otroka. Njen mož, ki se je oženil z njo, ne da bi imel kaj drugega kakor svojo plemenito poštenost, svojo veliko inteligentnost in nemadeževano ime, je hotel imeti prav toliko kakor njegova žena. Delal je toliko časa, da si je pridobil dvestoinpetdeset tisoč frankov; to se je zgodilo v šestih letih. Bilo je nekaj ganljivega, — to vam prisegam, gospod grof, — gledati ta dva mlada, pridna človeka, tako edina, zmožna, da dosežeta po svojih lastnostih največjo srečo, ki nista hotela izpremeniti v navadah očetove hiše ničesar in sta rabila vsled tega šest let, da sta dosegla to, kar bi dosegel kdo drugi z novejšimi sredstvi v dveh letih. Tudi je v Marseillu še vedno slišati pohvalo, katere ni mogoče odreči tako junaški požrtvovalnosti. Končno je prišel nekega dne Emanuel k svoji ženi, ko je ta pravkar izplačala svoje ljudi in zaključila svoje gospodinjske račune.

" 'Julija,' je rekel, 'tu je zadnjih sto frankov, katere mi je pravkar izročil Kokles in ki še manjkajo do dvestoinpetdeset tisoč frankov, katere sva določila za vsoto, ki naj konča najina prizadevanja, pomnožiti premoženje. Ali te zadovolji to malo, s čimur se imava zadovoljiti v bodoče? Hiša ima na leto en milijon prometa in lahko napravi štirideset tisoč frankov čistega dobička. Če hočeva, lahko prodava tekom ene ure vse skupaj za tristotisoč frankov, kajti gospod Delaunay nama jih ponuja v tem pismu pod pogojem, da pustiva naložen svoj kapital v njegovi trgovini. Povej, kaj misliš ti k temu?'

" 'Prijatelj,' pravi moja sestra, 'Morrelovo hišo lahko vodi samo Morrel. Ali ni vredno tristo tisoč frankov, da zavarujeva ime svojega očeta pred vsemi možnimi neugodnimi slučaji?'

" 'To je tudi moje mnenje,' pravi Emanuel, 'vendar hočem vedeti tudi tvoje.'

" 'Torej, dragi, moje mnenje je to. Vse, kar sva imela zunaj, imava zdaj v rokah, vse, kar sva bila dolžna, je plačano. Pod svoj račun lahko napraviva črto in pisarne zapreva. Potegniva črto in zapriva pisarne!' Rečeno, storjeno. Ura je bila tri. Četrt na štiri je prišel klijent, ki je hotel dati zavarovati dve ladji; obljubljal se je čisti dobiček petnajst tisoč frankov.

" 'Gospod,' mu pravi Emanuel, 'bodite tako prijazni in obrnite se glede zavarovanja na gospoda Delaunaya. Kar se tiče naju, sva postala zasebnika.'

" 'In od kdaj?' vpraša osupli klijent.

" 'Izza četrt ure.'

(Nadaljevanje sledi.)

NASVETI

za dom, kuhinjo in gospodinjstvo

Urejuje Mrs. S.

Češpljevi cmoki. Pretlači na snažno desko 5 olupljenih, kuhanih krompirjev, prideni jim 1 jajce, 1 rumenjak, košček presnega masla in malo soli ter vse prav dobro pregneti. Potem pridaj še eno kupico (1 cup) moke, jo zmešaj med krompir ter še z rokami pogneti, da je testo gladko. Nato ga razvaljaj kakor za debele rezance ter razreži na štirivoglate koščke. Na vsak košček položi eno češpljo, odstrani ji koščico ter jo nadomesti s koščkom sladkorja, testo dobro skupaj stisni in napravi okrogle cmoke. Kuhaj jih v slani vodi sedem minut, pobiraj jih posamezno iz vode ter devaj na pločevino, v kateri si že poprej spražila v presnem maslu ali masti nekaj drobtin. Zdaj pločevino stresi, da se cmoki v drobtinah povaljajo, zloži jih na krožnik, potresi s sladkorjem in cimetom ter daj na mizo. — Ali pa namoči v mleku eno obribano žemljo; ko je mehka, jo ožmi, prideni 2 jajci, za jabolko presnega masla in malo soli ter zmešaj, da je prav gladko. Nato primešaj še približno 3 kupice (cups) moke; ko je testo gladko nadaljuj in končaj cmoke kakor prej. — Ali vzemi 2 kupici (cups) moke, 2 jajci, 1 kupico dobro odtečenega sira, košček presnega masla in nekaj zrn soli. Napravi testo, ga razvaljaj in napravi kot poprej. — Ali napravi testo iz 1 kupice moke, 2 jajec, malo soli in približno ½ kupice smetane ali mleka, ga razvaljaj ter nadaljuj cmoke kakor poprej. — Iz vseh teh vrst testa lahko pripraviš tudi marelične, črešnjeve in druge cmoke. Pozimi lahko vzameš namesto svežega suho, skuhano ali v sopari kuhano sadje.

BODOČE PRIREDITVE NAŠIH DRUŠTEV IN KLUBOV

Redna mesečna seja direktorija org. Slov. Doma, vsak tretji torek v mesecu ob 8 zvečer v Tamšetovih prostorih.

18. oktobra. Prireditev slovenske mladine z igro "Kmet in vrag", s petjem in starokrajskimi plesi, v S. S. Turn dvorani.

24. oktobra. Proslava petnajstletnice društva Bratski Dom št. 11 J. P. Z. S., v Jefferson dvorani na Fond du Lac Ave.

25. oktobra. Žen. pev. zbor "Planinska Roža", proslava 10-letnice s koncertom in igro "Pri kapelici" v S. S. Turn dvorani.

25. oktobra. Društvo Sestre Slovenije št. 9 JPZS., "Pillow Case Card Party" v Frank Kraljevi dvorani, popoldne in zvečer.

7. novembra (sobota). Društvo Bratoljub št. 234 SNPJ., domača zabava v spodnjih prostorih S. S. Turn dvorane.

7. novembra. Društvo "Naprednost Slovencev" št. 3 J. P. Z. Sloga domača zabava v Kraljevi dvorani.

28. novembra (sobota). Društvo Bratje Svobode št. 7 J. P. Z. S., domača zabava v Jefferson dvorani.

31. decembra. Silvestrovo društva Sloga št. 1 J. P. Z. S. v S. S. Turn dvorani.

7. februarja. Društvo Soča št. 15 JPZS., proslava 10-letnice v S. S. Turn dvorani.

21. marca. Proslava 25-letnice društva "Napredna Slovenka" št. 6 J. P. Z. S., v S. S. Turn dvorani.

IMENIK

[Classified Business-Directory]

SLOVENSKIH IN SLOVENCEM NAKLONJENIH TRGOVSKIH PODJETIJ IN OBRTNIKOV

Rates for single insertions in this column (two 8 pt. lines) 15c per week; in advance for six months $3.50; one year in advance $6.00. — Each additional line 6c.

Milwaukee --- West Allis

Avto garaže in gasolin

PERKO'S GARAGE, 426 South 6th St. Tel.: BRoadway 3660.

Bab Babice (Midwife) in masaža

KRAPSHE MRS. THERESA M., 1103 South 86th St. — Tel.: GR. 3310.

Ban Banke

MARSHALL & ILSLEY BANK (South Side Office) 414 W. National Ave., tel.: MItchell 0937. — Main Office: 721 N. Water St. — Tel.: DAly 2740

Briv Brivci

WODVARKA JOS., 713 So. 6th St. — Tel.: ORchard 1084.

Cig Cigare, cigarete, tobak

NATIONAL AVE TOBACCO CO. (A. Poulos), 640 W. Nat'l av. — MI. 5025

SAFFRAN TONY, 504 W. National Ave. — Tel.: MItchell 3070.

TAMPANOLA CIGAR CO., 625 W. National Ave. — Tel.: MItchell 5233.

Cve Cvetličarji

DOBNICK JOHN, 935 W. National Ave. — Tel.: ORchard 3546.

SUBAN'S FLOWER SHOP, 1104 S. 11th Street. — Tel.: MItchell 5537.

Čev čevljarji (čevlji po meri in popravila)

RIPPLE'S SHOE STORE, 629 West National ave. - Tel.: MItchell 4762

Cist čistilnice oblek

VIADUCT Hat Shop, 3504 W. Nat'l. av. Tel.: OR. 6630 (also Shoe Shine).

Den Dentisti

DR. FRANTZ E. C., 526 W. National Ave. — Tel.: ORchard 1370.

DR. KLEE C. G., 602 South 6th St. — Tel.: DAly 3577

Dvor Dvorane

ERMENC FRANK J., 807 So. 5th St. — Tel.: ORchard 9656.

HARMONY HALL (Fr. Crnković), 939 South 6th St. — Tel.: OR. 3551.

KRALJ F., 6001 W. Madison St. - GR. 4670. Prodajamo pivo tudi na sodčke.

TAMŠE DVORANA, 739 West National Ave. — Tel.: ORchard 0917.

Ele Električarji

FUNCK Electric Service, 1243 N. 10th St., tel.: MA. 4623 — Night: HO. 7786

Foto Fotografi

NATIONAL PHOTO STUDIO, 724 W. National ave. — Tel.: ORchard 0405

Foto-graverji (klišeji za slike)

NATIONAL ENGRAVING CO., 704 So. 11th Street. — Tel.: MItchell 7710.

Gla Glasba. (Pouk v instrumentih.)

LIPOGLAVŠEK FLORENCE, 3601 W Burnham Street. Tel.: ORchard 5351

Go Gostilne in restavracije

ANDROJNA JOHN 1008 So. 44th St. Tel.: ORchard 6044.

BEVEC ANT., 1217 So. 62nd St. Tel.: GR. 6310. (Stare sorte gostilničar.)

BEVŠEK FRANK, 183 South 2nd St. — Tel.: MArquette 1873.

CHOKEL JOSEPH, 750 So. WATER Street. — Tel.: ORchard 7149.

EVANICH ANDRO, 124 W. National Ave. — Tel.: BRoadway 5488.

FRANGESH ANTON, 2012 So. Kinnickinnic Ave. — Tel.: SHeridan 4704.

GREGORCICH FRANK, 601 So. 6th Street. — Tel.: BRoadway 4178.

GORSHEK, MRS. CILA, 813 So. 1st Street. — Tel.: ORchard 5714.

HUDAJ MIHAEL, 161 So. 1st Street Tel.: BRoadway 4812.

JAKLIČ JOHN, 1749 W. Bruce St. — Tel.: ORchard 5775; res. MI. 7338.

JERAJ ALVIN, 814 South 6th Street. — Tel.: ORchard 0720.

JUG MARTIN, 120 W. National Ave. Tel.: BRoadway 3661.

KAMBIČ MRS. MARY, 2023 So. Kinnickinnic Ave., - Tel.: SHeridan 4032

KOLENZ ANTON, 631 So. 6th St. — Tel.: BRoadway 1421.

KOMAR'S TAVERN, 6330 W. Greenfield Ave. — Tel.: GReenfield 9838.

KOVAČIČ MATH in ANTONIA, 1631 W. Bruce St. — Tel.: ORchard 2233

KOZMUT WENZEL, Beloit Rd. Tel.: GReenfield 4113.

LENKO JOHN, 929 South 6th St. — Tel.: ORchard 5927.

LEVAR JOE, 801 So. 2nd St. Tel.: OR. 3460. - "Old time" milw. gostilničar.

MARN JOSEPH, 1101 So. 2nd St. — Tel.: ORchard 1918.

MIKEK FRANK, 2061 N. 25th St. — Tel.: KIlbourn 4042.

MORN JOHN, 5732 W. Mitchell Street. Tel.: ORchard 1277.

STIGLIC FRED, 200 E. Washington Street. — Tel.: ORchard 7627.

TURCK MRS. SOPHIE, 6237 W. National Ave. — Tel.: GReenfield 9853

UDOVČ MATT, 3300 W. National Ave. Tel.: ORchard 0445.

VOLOVŠEK MARTIN, 1517 So. 2nd St. Tel.: ORchard 7937.

ZAINER MIKE, 3300 W. Cameron Ave. Tel.: HIltop 8050.

ZUREY FRANK, 3201 W. Hampton Ave. — Tel.: HIltop 9961.

Groc Grocerije, mesnice in zelenjava

BUTCHER ANTON, 122 W. Mineral Street. — Tel.: MItchell 4401.

FERKO MATH, 2312 So. Kinnickinnic Ave. — Tel.: SHeridan 0180.

GLOJEK FERD, 1231 So. 62nd St. — Tel.: GReenfield 3743.

GNADER FRANK, 1100 South 11th Street. — Tel.: ORchard 0256.

MUŠKATEVC CIRIL, 700 South 9th Street. — Tel.: ORchard 5077.

NOVAK'S FOOD MARKET, 607 So. 5th St. — Tel.: MArquettee 4662.

NOVAK'S MARKET, 6301 W. National Ave., Tel.: GR. 2120. -- Res.: GR. 1224

NOVAK MARTIN, 1000 South 6th St. Tel.: ORchard 0083.

SELAN FRANK, 9138 W. National Ave. — Tel.: GReenfield 9735.

Ho Hoteli

THE GROVE HOTEL (Fr. Sedmak). 616 So. 5th St. — Tel.: BR. 5947.

Keg Kegljišča

MEDVED FRANK, 1557 N. 35th St. — Tel.: WEst 1777.

REMIC MARTIN, 814 So. 5th St. — Tel.: ORchard 8645.

SCHARTZ JOHN, 1400 So. 7th St. — Tel.: ORchard 7147.

Klep Kleparji in instalaterji "furnacev"

DEMSHAR A., 2040 So. 92nd St. Tel. GR. 2644. Furnaces Vacuum Cleaned

Kro Krojači (obleke po meri in popravila)

MLAKER VINKO, 2531 W. National Ave. — Tel.: ORchard 2294.

REZEL JOHN, 6026 W. National Ave. Tel.: GReenfield 1170.

Lek Lekarne

BUDNER BROS., 537 W. National Ave. Tel.: ORchard 1031—1036.

FAY DRUG CO., Cor. So. 5th & W. Nat'l. Ave. — Tel.: OR. 2156—9964.

Maš Mašinerija in kotli, rabljena in popravila

LOGUE PETER, 1828 W. Pierce St. — Tel.: ORchard 2343.

Mlek Mlekarne

BAUMANN'S GUERNSEY DAIRY, 1129 So. 12th St. — Tel.: ORchard 5930.

Notar Notarji in zavarov.

VERANICH FRANK, 2529 So. Delaware Ave. — Tel.: SHeridan 6862

Obed ovalnice (lunches)

NATIONAL EAT SHOP, 614 W. National Ave. — Tel.: ORchard 3813.

Obl Oblačilne trgovine

KRATCHNIK JOHN, 522 W. National Ave. — Tel.: ORchard 5075.

RICHMAN'S CLOTHES, W. Wisconsin & N. 2nd St. — Tel.: MArquette 3837

Očala (Optometristi)

DR. J. JANKOWSKI, 1015 West Mitchell Street. — Tel.: MItchell 7174. — Korektna očala. — Napenjanje oči povzroča glavobol.

Odv Odvetniki

ERMENC JOHN JR., 2954 S. Logan Av. Tel.: SHeridan 6709. — Urad: 1025 Empire Bldg. — Tel.: DAly 2240.

GLOYECK ALVIN JR., 805 So. 5th St. (Stumpf Bldg.), tel.: MI. 2707. - Res.: 2015 N. Farwell Ave., tel.: LA. 5762

LUCAS N. F., 229 E. Wis. Ave.; tel.: DAly 1987; Res.: (od 7—8 zv.) 1314 So. 60th St.; tel.: GR. 3679.

SCHIMENZ MATH JR., 732 West Pierce St. — Tel.: DAly 3284.

Opr Oprema za trgovine.

BADGER FIXTURE CO. (Fr. Simonz, Prop.), 331 W. Juneau Ave. BR. 5075

Ple Pleskarji in dekoraterji

TRUMMER JOHN, 1523 So. 15th St. — Tel.: MItchell 8046.

Plu Plumberji

BASHELL JOE, 539 W. Virginia St. — Tel.: BRoadway 3236.

FRANGESCH VICTOR J., 1425 So. 33rd St. — Tel.: ORchard 5728.

FUZER PLUMBING & HEATING, 6406 W. Greenfield Ave. Tel. GR. 2787

ZAWERSCHNIK JOHN J., Cor. 47th & W. Nat'l av. — Tel.: MItchell 5481

Pogr Pogrebniki

JELENC JOHN R., 2316 W. Nat'l Ave. Tel.: MItchell 6065—ORchard 3579.

MUELLER & SCHAFF, 2435 W. Vliet St. Tel.: WEst 8420. - Res.: WE 6357

Poh Pohištvo

HOTZ & MOHAUPT CO., 816 West National Ave. — Tel.: MItchell 3110.

MANDELKER J. & Son., 706 So. 5th St. — Tel.: MItchell 4100.

PRASSER FURNITURE CO., 838 W. National Ave. — Tel.: MI 1661.

Pravni nasveti. (Counselors.)

KUPPER N. S., 212 W. Wisconsin Ave. 624 Warner Bldg., Tel.: MA. 3860.

Prem Premog in drva

CHAPMAN FRANK, 3647 South Logan Ave. — Tel.: SHeridan 4950.

MRS. GORISHEK J. in SIN, 733 W. Virginia St. — Tel.: BRoadway 2879

NATIONAL COAL & SUPPLY CO., 1911 So. 80th St. — Tel.: GR. 4380.

P. ORDANOFF, 1034 So. 5th St. - Tel.: ORch. 8473; res.: ORch. 7347-W.

Radio Popravila

BENESH C., 918-B W. Pierce St. Tel.: OR. 5665-M. Hitra, poceni postrežba.

Soda voda, pivo in mehke pijače

AREN Bewer. Co., (also Beer & Spring Water Distr.), 232 W. Bruce; MA. 1152

CRYSTAL SODA WATER CO., 617 W. Cherry St. — Tel.: MA. 0958.

SANITARY SODA WATER CO., 1430 So. 69th St. Tel.: GReenfield 3220.

Tesar Tesarji in kontrakt.

BRUNK WM., F. & SON, 622 W. Walker Street. — Tel.: MItchell 4460.

PODKRIŽNIK GEORGE, 1451 N. 47th St. — Tel.: HOpkins 6543—J.

Zdr Zdravniki

ATANASOFF, DR. JOSEPH R., 806 So. 5th St. (Room 208). — MI. 4621.

Železo železnina

WACAK ANTON, 738 W. National Ave. — Tel.: ORchard 0704.

Urar Urarji in zlatarji

TURK STEVE, 745 W. Bruce Street. (Popravila ur in zlatnine.)

WELLSTEIN JOE & CO., 1116 West National Ave. — Tel.: MItchell 6652

SHEBOYGAN

Go Gostilne in restavracije

GORENZ JOSEPH 2413 Calumet Drive. — Tel.: 4782-W.

PLESETZ JOHN, 841 Indiana Ave. — Tel.: 3348.

SUSHA FRANK (last. Roosevelt parka), 933 Indiana av. Tel.: 348—2400

ZORKO LEO, 902 Indiana Ave. — Tel.: 2574.

Ho Hoteli

FALE FRANK, 836 Indiana Ave. — Tel.: 94-W.

Notar Notarji in zavarov.

SECURITY INSURANCE Underwriters, Inc., Sec. Nat'l Bank Bldg. Tel.: 9

Restav Restavracije

GOLDEN GATE COCKTAIL BAR, 930 Indiana Ave. Tel.: 4325 (M.P.Pavell)

PORT WASHINGTON

Go Gostilne in restavracije

VOLOVLEK ANTON, 310 Franklin St — Telefon: 443.